

11. zebranie KK ZG PTTK XVII kadencji w Sosnowcu

Zebranie Komisji Krajoznawczej Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Turystyczno - Krajoznawczego XVII kadencji odbyło się w dniu 22.08.2012 roku w Sosnowcu podczas Centralnego Zlotu Krajoznawców. Poprzedzone ono zostało zwiedzaniem Sosnowca oraz sesją popularno - naukową jaka odbyła się po uroczystym otwarciu Zlotu. Wieczorem zawieziono nas do siedziby Oddziału PTTK w Sosnowcu, gdzie zaplanowano nasze zebranie. Zwyczajem jest, że podczas takiego spotkania uczestniczą przedstawiciele organizatora CZAKu. Tym razem była to spora gromadka, tak że przy stole obrad zabrakło miejsca dla członków Komisji. Dlatego też zwiedziłem kolejne pomieszczenia i gdy zobaczyłem tam jakiś stolik przeniósłem go do głównej sali, gdzie ustawiłem go w wolnym kącie. Tam też się zainstalowałem. Nie było to zbyt wygodne jako, że z powodu nieobecności koleżanki Mirki Wojciechowskiej, naszej protokolantki, obowiązek notowania przebiegu spotkania spadł na mnie. A niestety, nie wszystko z takiej odległości będzie słychać.

Zebranie KK ZG PTTK w Sosnowcu. Foto: Krzysztof Tęcza

Podczas gdy Przewodniczący KK, kol. Józef Partyka, wita wszystkich, zapisuję kto dotarł na zebranie. Oprócz Mireczki brakuje jeszcze Małgosi Pawłowskiej. Obecni są wszyscy pozostali, czyli poza wymienionym już Józkiem Partyką, Alicja Wrzosek, Bernadetta Zawilińska, Henryk Paciej, Maciej Maśliński, Szymon Bijak i piszący te słowa Krzysztof Tęcza. Obecni są także Wojciech Kowalski z Podkomisji Kolekcjonerstwa Krajoznawczego, Zbigniew Lewandowski, Wojciech Napiórkowski, Ryszard Wrzosek, Dariusz Kuźelewski i Grażyna Orłowska - Rybicka.

Na początku przyjęto protokół zebrania z dnia 28 maja 2012 roku w Kaliszu. Gdy to uczyniono głos oddano komandorowi obecnego CZAKu. Kolega Stanisław Czekalski opowiedział o przygotowaniach do Zlotu. Przypomniał, że pojawił się na zeszłorocznym Zlocie w Gorzowie Wielkopolskim, chcąc podejrzeć jak powinna wyglądać taka impreza. Przyznał, że jest kilka niedociągnięć jeśli chodzi o tegoroczny Zlot. Pojawiły się już także różne opinie od uczestników. Ma nadzieję, że będzie lepiej. Ponieważ na tegoroczny Zlot przybyło tylko 64. osoby musi zastanowić się co spowodowało tak niską frekwencję. Jeśli chodzi o wycieczki przedzlotowe, które już się odbyły to według niego zostały one dobrze odebrane i spotkały się z uznaniem. Faktycznie uczestniczący w nich członkowie Komisji potwierdzają tą opinię.

Co do planowanego Forum komandor powiedział, że będzie ono przeprowadzone wcześniej, gdyż w zeszłym roku było za późno. Jest to akurat zgodne z postanowieniem KK. Poza tym pałac

Dietla, w którym ma się odbyć Forum jest godny zwiedzenia i planowane jest oprowadzanie po tym obiekcie.

Józef Partyka omówił dalszy przebieg CZAKu. Zajął się przede wszystkim Forum. Poinformował, iż to ważne spotkanie podzielono na dwie części. Pierwsza odbędzie się rano w pałacu Dietla i uczestniczyć w niej powinni wszyscy przybyli. Natomiast druga część odbędzie się w gmachu Uniwersytetu Śląskiego, gdzie mamy do dyspozycji dwie sale. Dlatego każdy weźmie udział w grupie tematycznej, do której wstępnie się zapisze. Tam omówione zostaną już szczegółowo konkretne tematy. Każdy z bloków poprowadzi członek Komisji zajmujący się omawianym właśnie tematem.

Teraz Przewodniczący przedstawił konkretne punkty Forum. Jest ich 18. Przede wszystkim podczas Forum uczymy pamięć Instruktorów Krajoznawstwa, którzy zmarli w ostatnim roku. Przedstawione zostanie zestawienie mianowań z tego samego okresu. W kilku słowach zostanie omówiona współpraca z komisjami krajoznawczymi przy Oddziałach PTTK w całym kraju. Zaprezentowany zostanie nowy numer Krajoznawcy. Przedstawiony zostanie raport na temat stanu Regionalnych Pracowni Krajoznawczych oraz powróci się do tematu przygotowania Vademecum krajoznawcy. Przypomni się o mającym się odbyć XXI Ogólnopolskim Przeglądzie Książek Krajoznawczych i Turystycznych w Poznaniu, tak by kto jeszcze tego nie zrobił, a ma taką możliwość, zgłosił ciekawe pozycje jakie wypatrzył na swoim terenie. Omówiona zostanie współpraca KK z Radą do spraw Turystyki Osób Niepełnosprawnych. Poruszone zostaną także tematy dotyczące Zespołu ds. odznak krajoznawczych, Centralnego Zespołu Weryfikacji tych odznak, kolekcjonerstwa, wojewódzkich kanonów krajoznawczych oraz inwentaryzacji krajoznawczej.

Kolejnymi ważnymi tematami omawianymi na Forum będą: sesje popularnonaukowe "Mijające krajobrazy Polski", organizacja Złotów CZAK w latach przyszłych, relacja z tzw. CZAKu Kresowego, który odbył się w tym roku po terenach Ukrainy oraz zaprezentowana zostanie kronika Komisji.

To tyle jeśli chodzi o Forum. Nasze zebranie ma kilkanaście punktów, które powinny być dokładnie omówione. Dlatego też Przewodniczący po wyrażeniu swojego zaniepokojenia brakiem chętnych do organizowanych przed Czakami kursów dla instruktorów krajoznawstwa wyraził nadzieję, że w przyszłym roku taki kurs dojdzie do skutku. Do tej pory organizacji kursu podejmował się Ryszard Wrzosek i tak też pozostanie.

Teraz zajęliśmy się sprawą XXI Ogólnopolskiego Przeglądu Książki Krajoznawczej i Turystycznej, który ma się odbyć w Poznaniu. Po głosowaniu ustalono, że z ramienia Komisji Krajoznawczej członkami Jury Przeglądu zostaną: Maria Janowicz, Wojciech Napiórkowski, Krzysztof Tęcza i Małgorzata Pawłowska.

Jeśli chodzi o CZAK w Białymstoku w 2013 roku otrzymaliśmy konkretne informacje od jego komandora Darka Kuźelewskiego. Z jego wypowiedzi wnioskujemy, że przygotowania idą pełną parą. Opracowany jest już plan poszczególnych dni oraz trasy wycieczek, zarówno głównych jak i przedzlotowych. Co prawda wyjazd do Grodna może częściowo pokryć się jeśli chodzi o zwiedzane obiekty z proponowanymi podczas późniejszego CZAKu kresowego ale nie stanowi to większej przeszkody. Nie wszyscy będą przecież uczestniczyli w obu imprezach. W chwili obecnej pozyskiwani są sponsorzy i ustalane miejsce bazy głównej, które ostatecznie będzie zależeć od tego ile osób zadeklaruje chęć uczestnictwa w naszym zlocie. Wojciech Kowalski, w imieniu Podkomisji Kolekcjonerstwa Krajoznawczego, poprosił o możliwość udostępnienia podczas przyszłorocznego CZAKu miejsca na planowane wystawy zbiorów kolekcjonerskich oraz czas na krótkie wystąpienie podczas którego zostanie omówiona kondycja kolekcjonerstwa oraz jego formy.

Józef Partyka przedstawił jak wyglądał tegoroczny wyjazd na Kresy, podczas którego uczestniczące w nim osoby poznały Ukrainę. Pomysłodawcą i głównym organizatorem wyjazdu był Zbyszek Pękala. Na przyszły rok ma być zorganizowany kolejny wyjazd, tym razem na Białoruś. Organizacji tej imprezy podjął się kolega Mieczysław Żochowski.

Kolejny punkt obrad dotyczył kolekcjonerstwa. Sprawy z tym związane przedstawił nam Wojciech Kowalski z Lublina, który jako Przewodniczący Podkomisji Kolekcjonerstwa zna je najlepiej. Podkomisja wydaje biuletyn poświęcony kolekcjonerstwu. Wszyscy obecni otrzymali aktualny numer.

Kolega Wojciech poprosił aby sprawy kolekcjonerstwa znalazły swoje stałe miejsce na stronie internetowej Komisji. Tak też się stanie. Zadbaj o to kol. Szymon.

Zaproponowane zostało by wprowadzić tytuł Krajoznawcy Kolekcjonera jako członka kadry programowej. Tytuł ten mógłby uzyskać każdy kto czynnie działa w krajoznawstwie ale i dla krajoznawstwa. Przyjmuje się by tytuł ten miał dwa stopnie.

Jeśli chodzi o regulamin odznak krajoznawczych to budził on duże kontrowersje. Początkowo bowiem był bardzo skomplikowany. Został jednak uproszczony, głównie dzięki pracy Zbyszka Lewandowskiego. Jak wiadomo zanim powstał regulamin funkcjonowały: plakietka zbiorów krajoznawczych i exlibris bibliofila krajoznawcy. Istniało pięć rodzajów wyróżnień. Obecny stan zaawansowania prac nad regulaminem uwzględnia uwagi zgłaszane przez kol. Mirkę, Grażynę, Szymona, Zbyszka i Macieja. Dlatego Wojciech Kowalski dziękuje im za zaangażowanie. Jednak ze względu na dalsze nieścisłości ostateczna wersja regulaminu zostanie zaakceptowana już po CZAKu, drogą internetową, tak by na następnym zebraniu KK w Warszawie sprawę ostatecznie zamknąć.

Ponieważ sprawa kontaktów KK z komisjami przy Oddziałach PTTK niby posuwa się do przodu, ale wyniki naszej pracy są bardzo mierne, zaproponowano by spróbować utworzyć aktualną bazę danych teleadresowych. Postanowiono także by od przyszłorocznego CZAKu obowiązkowo powiadamiać wszystkich przewodniczących Regionalnych Kolegiów Instruktorów Krajoznawstwa by stawili się oni na planowane spotkanie z KK. Jeśli któraś z tych osób nie będzie mogła stawić się na zebraniu będzie miała obowiązek przysłać w zastępstwie inną osobę, która będzie go reprezentowała.

Jeśli chodzi o Krajoznawcę to ukazał się kolejny 9. numer. Natomiast po CZAKU zostanie złożony numer wrześniowy. Ze względu na to, że pojawiły się niewielkie pieniądze podjęto decyzję by doprowadzić do druku zaległych numerów. Będzie to oczywiście niewielki nakład jednak pozwoli on na przekazanie tych numerów do RPK i Biblioteki Centralnej. Sprawami druku zajmie się, tak jak poprzednio Józef Partyka.

Organizacja sesji popularnonaukowych z cyklu "Mijające krajobrazy Polski" wciąż przynosi pozytywne wyniki. Do tej pory odbyło się już osiem spotkań. W roku 2011 miały one miejsce w Krakowie, Żarach - Łęknicy, Wleniu, Otwocku, Gdańsku, Jeleniej Górze i Wrocławiu. W roku obecnym odbyła się sesja w Jeleniej Górze, ale planowane są jeszcze w Opolu i Radomiu. Na rok przyszły zaplanowano sesję w Chełmie. Do dnia dzisiejszego wydano drukiem materiały z sesji w Krakowie, Otwocku i Wrocławiu. Niestety materiały z Wrocławia ukazały się w innej szacie graficznej, nie tworzą zatem całości wydawniczej. A trzeba wiedzieć, że mamy opracowany wzór wydawnictwa, którego powinniśmy się trzymać.

Krajowe Kolegium Instruktorów Krajoznawstwa pod przewodnictwem Henryka Pacieja, po sprawdzeniu nadesłanych wniosków na mianowania kolejnych Instruktorów Krajoznawstwa przedstawiło je pod głosowanie KK. W wyniku głosowania na Zasłużonego Instruktora Krajoznawstwa powołano Andrzeja Kowalskiego z Warszawy (nr. leg. 162). Na Instruktora Krajoznawstwa Polski powołano: Ewę Polańską z Gostynina (nr. leg. 612), Pawła Solarza z Sosnowca (nr. leg. 613), Marcina Kruszczyńskiego z Koszalina (nr. leg. 614). Cztery wnioski zostały odesłane do uzupełnienia braków regulaminowych.

Zaprezentowana została kronika Komisji, którą zajmuje się Alicja Wrzosek. Gromadzone są w niej materiały związane z funkcjonowaniem Komisji jak i jej członków. Mamy nadzieję, że na koniec naszej kadencji będziemy mogli przypomnieć sobie wiele ciekawych sytuacji.

Posuwają się prace nad stworzeniem Vademecum instruktora krajoznawstwa. Pracami nad tym dziełem kieruje Szymon Bijak, który w miarę potrzeb dobierze sobie osoby do pomocy. Każdy kto zostanie o taką pomoc poproszony ma obowiązek jej udzielić. Same vademecum zostało zaproponowane wiele lat temu przez Pawła Andersa. Podstawowe założenia jakie przyjął Szymon określają jasno, że w tej książeczce muszą znaleźć się aktualne dane teleadresowe. Jest to bardzo ważne ze względu na podejmowanie wspólnych działań krajoznawczych. W pozycji tej muszą się znaleźć także takie informacje jak: co to jest CZAK, kim są Instruktorzy Krajoznawstwa. Muszą w niej też być zamieszczone regulaminy odznak krajoznawczych i kolekcjonerskich, wzory wszelkich wniosków związanych z działalnością krajoznawczą oraz informacje jak te wnioski należy wypełniać.

Szymon podjął także temat aktualizacji obiektów zamieszczonych w Kanonie krajoznawczym Polski. Ze względu na wiele lat dzielących nas od utworzenia Kanonu sporo z obiektów straciło rację bytu dla zbierających OKP. Część z nich zmieniła formę własności i nowi właściciele nie życzą sobie nachodzenia ich przez turystów. Niektóre obiekty, zwłaszcza muzea od lat są zamknięte lub wręcz przestały istnieć. Nie ma zatem powodu utrzymywać dłużej takiego stanu rzeczy gdyż nie służy to ani zbierającym odznakę ani weryfikatorom.

Przypomniano także o 150. rocznicy Powstania Styczniowego. Ponieważ są koledzy, których to wydarzenie żywo interesuje Komisja poprzez nich postara włączyć się w takie obchody, jeśli tylko pojawi się taka możliwość.

Ponieważ do Komisji Krajoznawczej wpłynęło pismo z Oddziału PTTK "Ziemi Lwóweckiej" o powołanie przy Oddziale Regionalnej Pracowni Krajoznawczej, Krzysztof Tęcza, który jest z działaczami z Lwówka Śląskiego w ciągłym kontakcie przedstawił Oddział, jego działaczy, opowiedział o tym jak wygląda ich siedziba, jakie posiadają zbiory, kto będzie zajmował się Pracownią. Po wysłuchaniu propozycji podjęto decyzję o wizytacji Oddziału w Lwówku Śląskim w niedługim czasie by na miejscu przyrzeć się sprawie i podjąć ostateczną decyzję. Ustalono, że kol. Krzysztof Tęcza będzie łącznikiem pomiędzy działaczami z Lwówka oraz że będzie, zgodnie ze swoją deklaracją, pomagał zarówno w fazie organizacyjnej jak i w późniejszym funkcjonowaniu Pracowni. Uzgodniono także, że dostarczone zostanie do komisji dodatkowe pismo opisujące warunki lokalowe. Chodzi tu przede wszystkim o umocowanie Oddziału tak by nie było sytuacji, że dopiero co utworzona pracownia będzie musiała szukać sobie nowego lokum.

Wojciech Kowalski zaproponował aby podczas Forum mianować Jurorami Zbiorów Krajoznawczych następujących działaczy: Leszka Białkowskiego z Warszawy, Mirosława Borkowskiego ze Szczecina, Tadeusza Konieczko z Wrocławia, Włodzimierza Majdewicza z Warszawy, Krzysztofa Tęczę z Jeleniej Góry i Ryszarda Zwierzyńę z Lubawki. Po głosowaniu wszyscy kandydaci zostali zaakceptowani. Dzięki temu jeszcze podczas CZAKu będzie można tym osobom wręczyć legitymacje. Kolejne propozycje będą ustalane drogą mailową.

Kolejne zgłoszenie do KK wpłynęło z Oddziału Wolskiego w Warszawie. Dotyczy ono prośby o zatwierdzenie Zespołu Weryfikacji Regionalnej Odznaki Krajoznawczej. Pracami tego Zespołu będzie kierował Roman Henryk Orlicz - Instruktor Krajoznawstwa Polski. Komisja przychyliła się do tej prośby jednak musi sprawdzić czy w przeszłości w Oddziale Wolskim nie istniał już taki zespół. Chodzi o porządek w numeracji.

Na koniec ustalono termin kolejnego spotkania KK na 8.12.2012 roku w Warszawie. Wstępnie ustalono także, że pierwsze spotkanie w roku 2013 odbędzie się 16 lutego.

Tym razem zebranie przebiegło wyjątkowo sprawnie. Nie było wielkich różnic zdań co do poszczególnych spraw. Dlatego już po godzinie 22 mogliśmy przemieścić się do miejsca zakwaterowania gdzie mieliśmy możliwość w mniejszych zespołach dopracować poszczególne szczegóły omawianych spraw. Pozwoli to nam na sprawne przedstawienie tematów jakie mają być poruszane na Forum.

Krzysztof Tęcza